

JOEN NIMET

Hiitolanjoki vai Kokkolanjoki? Jokien kaksinimisyys ei ole aivan tavatonta: esimerkiksi Latviassa Riian kaupungin läpi virtaavasta joesta käytetään nimiä *Väinä* ja *Daugava*. Jokien nimet ovat yleensä hyvin vanhoja, joten aikojen saatossa kielivaikutteet, asutuskerrostumat ja nimeämisperusteiden erilaiset lähtökohdat tuottavat eri nimityksiäkin.

Asilanjoki -nimitys on ollut vanhastaan käytössä tämän joen viimeisestä Laatokkaan laskevasta osasta. On myös huomionarvoista, että joen koskistakin ainakin kaksi on tunnettu kahdella eri nimellä: *Toikankoski-Röksänkoski* ja *Sahakoski-Ivankoski*.

Hiitolanjoki viittaa entiseen **Hiitolan** pitäjään, jonka nimi on säilynyt nykyisessä rajantakaisen Karjalan tasavallan Hiitolan asemakylässä. *Hiitola* (< hiisi) esiintyy myyttisenä paikallisuutena kansanrunoissammekin. Hiitolanjoki -nimitystä tavataan kartta- ym. kirjallisessa aineistossa ja sen käyttöhistoria ulottuu ainakin 1900-luvun alkuun. Nimitys on yleistynyt viime aikoina.

Kokkolanjoki on edellistä vanhempi ja paikallisesti suositumpi kansanomaisessa käytössä. Se palautuu autioituneeseen **Kokkolan** kylään (Ylä- ja Ala-Kokkola) jokivarren alajuoksulla. Viljelylle suotuisan savimullan alueella ja edullisen vesireitin varrella sijainnut Kokkolan seutu asutettiin jo varhain. Kokkolanjoki-nimityksen kiistaton vakiintuneisuus vielä yläjuoksulla todistaakin asutuksen leviämisestä jokivartta ylöspäin.

Mikko Europaeus

FM perinteentutkija